

初级俄语会话

9

赵景蕙 编

天津大学出版社

Русский язык в диалогах

初级俄语会话

赵景蕙 编

天津大学出版社

(津)新登字 012 号

内容提要

本书对俄语日常用语会话做了较详细的说明和释义。除给出日常会话外,还对会话中出现的句型、语法做了简要介绍,并举一反三,给出了许多新单词、短语,课后还附有练习。

本书是一本很好自学教材,也可供旅游者、商贸者会话之用。

初级俄语会话

赵景蕙 编

天津大学出版社出版

(天津大学内)

邮编:300072

天津宝坻第二印刷厂印刷

新华书店天津发行所发行

*

开本:850×1168 毫米 1/32 印张:3 字数:100千

1995年4月第一版 1995年4月第一次印刷

印数:1—4500

ISBN 7-5618-0740-6

H·69 定价:2.80元

前 言

近年来,在大学英语的教学中,我对教材的启发性深有感触。我想,不同语言之间的教学也是可以相互交流的。顺着英语的思路,我编写了《初级俄语会话》。

现在,开放已成为国际现象,不同语言的人们需要直接交往。因而,从最基本的交际语言——口语——开始学习,是最迫切、最必要的。在生活及各种活动的交际情景中,问路、求医、购物等,是最常见的。因此,本书从这些基本语句出发,先学说话,再归纳语法,由此引导读者踏上一条俄语会话的捷径。

本书由南开大学叶乃芳教授、天津外语学院杜霞副教授审阅,天津教育科学院情报主任张谦副教授给予了指导和帮助。编写过程中,个别例句直接引自俄语专家们的著作,在此一并致谢。

由于作者水平有限,加之时间仓促,书中如有疏漏,恳请专家和读者指正。

赵景蕙

1994年7月

АЛФАВИТ (字母表)

字母		字母名称	字母		字母名称
印刷体	书写体		印刷体	书写体	
А а	Аа	а	П п	Пп	пэ
Б б	Бб	бэ	Р р	Рр	эр
В в	Вв	вэ	С с	Сс	ес
Г г	Гг	гэ	Т т	Тт	тэ
Д д	Дд	дэ	У у	Уу	у
Е е	Ее	йэ	Ф ф	Фф	эф
Ё ё	Ёё	йо	Х х	Хх	ха
Ж ж	Жж	жэ	Ц ц	Цц	цэ
З з	Зз	зэ	Ч ч	Чч	че
И и	Ии	и	Ш ш	Шш	ша
Й й	Йй	и краткое	Щ щ	Щщ	ща
К к	Кк	ка	Ъ ъ	Ъ	твёрдый знак
Л л	Лл	эль	Ы ы	Ы	ы
М м	Мм	эм	Ь ь	Ь	мягкий знак
Н н	Нн	эн	Э э	Ээ	э
О о	Оо	о	Ю ю	Юю	йу
			Я я	Яя	йа

Төв үсэг		Хүснэгт		Төв үсэг								
Хүснэгт	Төв үсэг	Хүснэгт	Төв үсэг	Хүснэгт	Төв үсэг							
«Алфавит» - (поётся по нотам) $C=1 \frac{4}{4}$ 字 母 歌												
3	4	5	—	5	6	5	—	6	7	i	—	
а	бэ	вэ		гэ		дэ		е	ё	жэ		
7	6	5	0	5	5	6	3	—	1	3	2	—
зэ	и	(й)		ка		эль	эм		эн	о	пэ	
5	6	5	3	2	3	1	—	1	2	3	4	—
эр	эс	тэ	у	эф	ха	цэ		че		ша		
5	—	i	—	5	2	3	1	—				
ща		ы		э	ю	я						

СОДЕРЖАНИЕ 目 录

УРОК1 Обращение и знакомство	打招呼 and 结识 (1) 元音弱化, 音节, 重音 人称代词第四、二、五格 动词第一人称命令式
УРОК2 Экскурсия по городу Тяньцзиню	游览天津 (6) 名词第六格、五格, 非动物名词序数 词第四格, 形容词第六格 动词第二人称命令式
УРОК3 В троллейбусе	在无轨电车上 (12) 名词第二格 基数词及不定量基数词与名词的连 用 1—100 基数词
УРОК4 Разговор о времени	关于时间的谈话 (19) 钟点表示法 序数词 третий 的变格
УРОК5 За покупками	购物 (24) 短尾形容词 人称代词第三格, 动物名词第四格
УРОК6 Беседа о спорте	关于体育运动的交谈 (30)

УРОК7 Разговор по
 телефону

УРОК8 В гастрономе

УРОК9 У газетного
 киоска

УРОК10 Беседа о погоде

УРОК11 У врача

УРОК12 В ресторане

УРОК13 На почте

物主代词的变格
合成序数词的构成

电话交谈 (35)

否定结构中名词的格

形容词第二格

形容词与动物名词连用的第四格

在食品店 (40)

名词第三格, 形容词第三格

年龄表示法

1—100 序数词

在报刊亭 (45)

事物番号的表示法

200—1000 的数词

关于天气的谈话 (49)

动词过去时

动词的体

1000 以上的数词

看病 (53)

基数词 один 的变格

人称代词第六格

在餐馆里 (59)

在邮局里 (63)

集合名词的用法

УРОК14 В гостях у друга	在朋友家做客 (67)
	动词 быть 的用法
	指示代词 этот 的变格
УРОК15 У билетной кассы	在售票处 (72)
	动词虚拟式
	日期、星期的表示法
	不定人称句
УРОК16 На прощание	道别 (76)
	无人称句
	名词的复数
	动词的两种变位
Ключ к упражнениям	练习答案 (80)

Пояснения 注释

1. 除个别情况, 俄语名词都有性, 并有单、复数。名词与形容词等连用时, 词尾部分必须在性、数、格上的一致。变格名词的性由以下字母结尾:

1) 阳性 (1) 辅音字母 (2) **н, с, з** -

1 Первый урок Обращение и

урок 1 (один) знакомство

Чжан Чен — китаец; Анна — иностранка; Майкл — иностранец

Чжан Чен — Простите, вы русские гости?

Анна — Я русская, а этот мистер не русский. Он англичанин.

Чжан Чен — Простите, но по-русски, этот мистер говорит очень хорошо.

Анна — Он русист.

Чжан Чен — Так мы с вами коллеги. Давайте познакомимся. Моя фамилия Чжан, имя Чен. Я аспирант.

Анна — А меня зовут Анна. Я студентка.

Майкл — Майкл. Я англичанин, аспирант.

Чжан Чен — Очень рад с вами познакомиться.

Анна, Майкл — Мы тоже рады познакомиться с вами.

Чжан Чен — Приветствую вас.

Анна — Спасибо.

Майкл — Благодарю.

Пояснения

注释

1. 除个别情况, 俄语名词都有性, 并有单、复数。名词与形容词等连用时, 词尾部分必须在性、数、格上一致。变格名词的性由以下字母结尾:

1) 阳性 (1) 辅音字母; (2) -й; (3) -ь.

2)阴性 (1)-а; (2)-я; (3)-ь.

3)中性 (1)-о; (2)-е; (3)-мя.

2. 俄语动词跟随人称或主语变化词尾,叫动词变位。

Этот мистер хорошо говорит по-русски. (动词单数第三人称词尾)
这位先生俄语讲得很好。

3. 俄语名词、形容词、代词有格的变化,格表示一句话中词与词间的各种关系。

^{①格} Меня зову^{①格}т Анна. зову^{①格}т 是复数第三人称。(不定人称句)

4. Мы с вами 是“我和你们(您)”的意思。俄语中表达“我和你”、“我和他”、“他和我”一类话时,习惯使用 мы с тобой, мы с ним, они со мной 这种结构。

5. Давайте познакомимся. 动词第一人称命令式可由 давай(те) + 完成体动词的复数第一人称,或未完成体动词的不定式构成,表示说话者祈使对方和自己共同进行某事。мы 在句中不出现。

Упражнения 练习

1. Спишите алфавит(抄写字母表)。

2. Читайте сокращённые слова(读缩写词)。

КНР [ка-эн-эр] 中华人民共和国	СССР [эс-эс-эс-эр] 苏联
КПК [ка-пэ-ка] 中国共产党	СНГ [эс-эн-гэ] 独联体
НОАК [эн-о-а-ка] 中国人民解放军	США [эс-ша-а] 美国
ЦТ [цэ-тэ] 彩电;中央电视台	ООН [о-о-эн] 联合国

3. Читайте слогги, слова(读音节,单词)。

об-ра-ще-ни-е → обращение

зна-ком-ство → знакомство

ки-та-ец → китаец

元音“о”不带重音时,读作短弱的“а”音。

一个元音或一个元音同它前后的辅音拼起来构成一个音节。

一个词有几个元音就有几个音节。

在多音节词中,其中一个音节的元音读得重些,这是该词的重音。

н-но-стран-ка→иностранка

4. Ответьте на вопросы (回答问题):

1) Анна русская? Да(是的), она ____.

2) Майкл тоже русский? Нет(不), он не ____.

3) Майкл англичанин? Да, он ____.

4) Они коллеги? Да, они ____.

5) Чжан Чен иностранец? Нет, он ____.

5. Давайте говорить по-русски (让我们一起说俄语)。

1)对不起。(2)谢谢。(3)欢迎您。(4)让我们认识一下。(5)我叫李平。(6)我姓王,名宁。

6. Читайте и запоминайте (读和记)。

一格 я ты он она мы вы они

四格 меня тебя его[его] её нас вас их

五格 мной тобой им ей нами вами ими

[注]人称代词四格同二格。第三人称与前置词连用时,代词前加 н。第三人称指人,也指物,根据所代名词的性、数分别用 он, она, оно, они。

Словарь 词汇

первый, -ая, -ое, -ые [序数; 形] 第一; 最好的

урок [阳], -и (复) 课; 功课

один, одна, одно [数], один (复) 一

обращение [中] 招呼; 号召

знакомство[中]认识

китаец[阳], -айцы(复)中国人

иностранка[阴], -ки(复)外国女人

иностранец[阳], -нцы(复)外国人

простите(命)请原谅,对不起

вы[代]你们,您

русский, -ая, -ое, -ие[形;名]俄罗斯(人)的;俄罗斯人

гость[阳], гости(复)客人

я[代]我

а[连]而,可是

этот, эта, это, эти[代]这位(个,些)

мистер[阳]先生

не[语]不(是),别

англичанин[阳], -ане(复)英国人

но[连]但是

по-русски[副]用俄语(文)

говорить, -рю, -ришь[未]说(话)

очень[副]很,非常

хорошо[副;语]好;好吧

он[代]他;它(代阳性名词)

русист[阳]俄罗斯语文学家

так[副;连]这样;就是说

с[前](接⑤格)和(…一起)

коллега[阳、阴], -ги(复)同事(行);(高校)同学

давай(те)[语](接完成体复数第一人称)让我们一起…吧

познакомиться, -млюсь, -мишья, -мится, -мимся, -митесь, -мяться[完]с

кем 与…相识

мой, моя, моё, мой[代]我的

фами́лия[阴]姓

и́мя[中], и́мена(复), 名字

аспира́нт[阳], -ы(复)研究生

зову́т[未]名叫…

студе́нтка[阴], -ки(复)女大学生

рад, ра́да, ра́ды[形短尾](接不定式)很高兴作某事

то́же[副]也

приве́тствовать, -тую, -твуеть[未]欢迎

спаси́бо[语; 名中]感谢

благодари́ть, -рю, -ришь[未]致谢(较 спаси́бо 恭敬)

译文 打招呼 and 结识

张谦, 中国人; 安娜, 外国人; 麦克尔, 外国人

张谦: 对不起, 你们是俄国客人吧?

安娜: 我是俄国人, 而这位先生不是。他是英国人。

张谦: 请原谅。可这位先生的俄语讲得相当好。

安娜: 他是搞俄罗斯文学的。

张谦: 这么说, 咱们是同行。让我们认识一下吧!

我姓张, 名谦, 研究生。

安娜: 我叫安娜, 大学生。

麦克尔: 我叫麦克尔。英国人。研究生。

张谦: 和你们认识我非常高兴。

安娜

麦克尔: 我们认识您也很高兴。

张谦: 欢迎你们。

安娜: 谢谢。

麦克尔: 感谢。

2 Второй урок урок 2 (два)

Экскурсия по городу Тяньцзиню

Товарищ Лян — милиционер; Нина — русская девушка;

Русин — русский молодой человек

Нина — Извините, товарищ, я впервые в Тяньцзине. ...

Т. Лян — Да, пожалуйста.

Нина — Скажите, пожалуйста, какие достопримечательности есть в Тяньцзине?

Т. Лян — Великая китайская стена, Храм Дулэсы, но они за городом. Поблизости я советую вам пойти на улицу культуры, улицу гастрономии...

Нина — Как доехать до улицы культуры и улицы гастрономии?

Т. Лян — Отсюда, на девятом автобусе до центра, до Чуаньичань. Там сделайте пересадку на первый автобус.

Русин — Будьте добры, вы не скажете, где парк Шуйшан?

Т. Лян — Идите прямо.

Русин — Далеко ли?

Т. Лян — Недалеко вон там.

Русин — Спасибо.

Т. Лян — Не стоит.

Пояснения 注释

1. в городе Тяньцзине 在天津市

名词单⑥格词尾除阴性-ь→-и, ия→-ии 及中性-ие→-ии 外, 一般为-е。

名词复⑥格词尾分别-ах, -ях。

2. на автобусе на+车辆名词的第⑥格表示“乘…车”。
3. на девятом (первом) автобусе 乘9路(1路)公共汽车。序数词表示事物的顺序, 与名词连用时, 在性、数、格上与名词一致。除третий 外, 序数词变格同以-ый, -ой 结尾的形容词相同。其第⑥格词尾为: 阳及中性-ом; 阴性-ой; 复⑥格-ых。

4. за городом 一般名词单⑤格词尾: 阳及中性-ом, -ем; 阴性-ой, -ей, -ь→-ью; 复⑤格词尾大都是-ами, -ями。

5. пойти на улицу; сделайте пересадку на первый автобус 非动物名词单④格词尾: 阳及中性=单①格; 阴性-а→-у, -я→-ю, -ь→-ь

非动词名词复④=复①格。

6. 大部分动词第二人称命令式的构成是:

1) 去掉复数第三人称词尾 скажут, 词尾前是辅音, 单数第一人称重音在词尾 скажу, 第三人称〈命〉: скажи(те)。

2) 如复数第三人称词尾前是元音 сделают, 〈命〉: сделай(те)。

3) 如复数第三人称词尾前是辅音 ответят, 但单数第一人称重音不在词尾 отвечу, 〈命〉: ответь(те)。第二人称命令式是向对方发出的命令、请求、劝告, 使用时一般不加入称代词。

7. Вы не скажете…俄语中客气的打招呼方式常用否定结构表现。

Упражнения 练习

1. Говорите по-русски(说俄语)。

1) Молодой человек(年轻人)

2) Бабушка(奶奶, 老大娘)!

3) Девушка(姑娘)!

4) Дедушка(爷爷, 老大爷, 阳性)!

5) Мальчик (小男孩, 小朋友)! 6) Тетя (阿姨)!

7) Девочка (小女孩, 小朋友)! 8) Дядя (叔叔, 阳性)!

2. Составьте предложения (联句).

1) Это, милиционер, говорить по-русски очень хорошо.

2) Этот, русская девушка, впервые, вкитай.

3) Товарищ Лю, советовать, вам пойти на улица гастрономии.

4) Доехать ли, я, на девятый автобус, до центра города?

5) Скажите, пожалуйста, какие достопримечательности есть, в город Шанхай?

6) Рада приветствовать, вы, в городе, Пекин!

3. Переведите слова в скобках на русский язык (将括号中的中文译成俄语).

1) Храм Дулэсы (在城外) Тяньцзиня.

2) Храм неба (天坛) недалеко (就在那里).

3) Эта (外国女人, 头一次) в Китае.

4) Как доехать до (文化街)?

-(到市中心) Чюаньичан, там (换乘一路公共汽车)

4. Скажите по-китайски (用汉语说出).

1) Добро пожаловать!

2) Будьте как дома!

3) Отсюда до вокзала нельзя доехать без пересадки.

4) Скажите, пожалуйста, где Парк Ихэюань?

Словарь 词汇

второй, -ая, -ое, -ые [序数; 形] 第二; 次要的

два [数] (接阳、中性; две 接阴性) 二

экскурсия [阴] 游览